

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИЗ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Збірник тез доповідей
VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів,
аспірантів та ад'юнктів
18-19 листопада 2021 року

Львів 2021

«Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)»: збірник тез доповідей VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 18-19 листопада 2021 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2021. 287 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Андрій КУЗИК, доктор сільськогосподарських наук, професор

Василь КАРАБИН, доктор технічних наук, доцент

Марта ЛАБАЧ, кандидат філологічних наук, доцент

Ірина БАБІЙ, кандидат педагогічних наук

Галина ХЛИПАВКА, кандидат педагогічних наук

Тетяна КОНІВЦЬКА, кандидат педагогічних наук

Збірник укладено за тезами доповідей VI Міжнародної наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Культура як феномен людського духу (багатогранність і наукове осмислення)» 18-19 листопада 2021 року.

Матеріали друкуються українською, польською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій

- Секція 1. Мова й культура – головні ідентифікатори нації*(до 150 річниці від Дня народження Лесі Українки)*.
- Секція 2. Українська культурно-національна складова світової цивілізації. Культура і війна.
- Секція 3. Етичне й естетичне в культурі. Релігія як сфера культури.
- Секція 4. Соціокультурний вимір науки. Соціально-психологічні чинники культуротворення. Інформаційно-комунікаційні технології як новітня форма існування культури.

За точність наведених фактів, самостійність наукового аналізу та нормативність стилістики викладу, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідають автори матеріалів та їхні керівники.

СЕКЦІЯ 3

ЕТИЧНЕ Й ЕСТЕТИЧНЕ В КУЛЬТУРІ.

РЕЛІГІЯ ЯК СФЕРА КУЛЬТУРИ

Mariana VOVK

COMPARISON OF THE CULTURES OF SOUTH KOREA AND THAILAND128

Марія ЖУКЕВИЧ

ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ ТА СИСТЕМА ЦІННОСТЕЙ ЯК
ОДНА З СКЛАДОВИХ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ131

Софія КАЛИТОВСЬКА

РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ КАПЕЛАНА АНДРІЯ ЗЕЛІНСЬКОГО135

Олена КВАСНИЦЯ

ДОМОВИК ЯК ПРЕДСТАВНИК ДЕМОНОЛОГІЧНИХ
УЯВЛЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ140

Ганна КОВАЛЬ, Катерина САВОСТИКОВА

ДУХОВНІСТЬ ЯК ЗАПОРУКА ПРОЦВІТАННЯ НАЦІЇ143

Ганна КОВАЛЬ, Оксана МІЩЕНКО

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА – НЕВІД’ЄМНИЙ АТРИБУТ
ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ146

Єва-Евелін КОВАЧ

ОБРАЗ «НОВОЇ» ЖІНКИ В РАННІЙ ПРОЗІ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ150

Марія КУЛЬЧИЦЬКА

ЦЕРКВА – СПІЛЬНОТА ХРИСТІЯН153

Соломія РОГАТИНКА

РЕЛІГІЯ ЯК ЧИННИК ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА156

СОЦІАЛЬНА СКЛАДОВА - НЕВІД'ЄМНИЙ АТРИБУТ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ганна КОВАЛЬ

*доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри
соціальної роботи, управління та суспільних наук Львівський
державний університет безпеки життєдіяльності;*

Оксана МІЩЕНКО

*викладач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Серед соціальних, історичних, психологічних факторів розвитку суспільства релігія займає особливе місце. В Україні задовольняються релігійні потреби віруючих різних віросповідань, надається сприяння релігійним організаціям, проводиться робота щодо виконання законодавчих, розпорядчих та інших документів державних органів влади в галузі державно-церковних відносин.

Кожному громадянину в Україні гарантується право на свободу совісті. Це право включає свободу мати, приймати і змінювати релігію або переконання за своїм вибором і свободу одноособово чи разом з іншими сповідувати будь-яку релігію або не сповідувати ніякої, відправляти релігійні культи, відкрито виражати і вільно поширювати свої релігійні або атеїстичні переконання [4].

Ніхто не може встановлювати обов'язкових переконань і світогляду. Не допускається будь-яке примушування при визначенні громадянином свого ставлення до релігії, до сповідання або відмови від сповідання релігії, до участі або неучасті в богослужіннях, релігійних обрядах і церемоніях, навчання релігії. Батьки або особи, які їх замінюють, за взаємною згодою мають право виховувати своїх дітей відповідно до своїх власних переконань та ставлення до релігії.

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

Здійснення свободи сповідувати релігію або переконання підлягає лише тим обмеженням, які необхідні для охорони громадської безпеки та порядку, життя, здоров'я і моралі, а також прав і свобод інших громадян, встановлені законом і відповідають міжнародним зобов'язанням України. Разом з тим, ніхто не має права вимагати від священнослужителів відомостей, одержаних ними при сповіді віруючих [4].

Кількість релігійних організацій в Україні щороку зростає. Аналіз їх діяльності свідчить про історичний взаємозв'язок церкви та держави в досягненні спільних соціальних цілей. Тому виконання церквою своєї соціальної місії залежить не тільки від її соціальної активності, а й від ставлення до неї держави.

Соціальна діяльність церкви багатовекторна, вона не зводиться лише до реалізації добродійних програм. Церква має потенціал набагато ширший, ніж той, який використовується в сьогоdnішній моделі державно-церковних відносин. І перешкодою розвитку такої співпраці та соціальної активності релігійної спільноти є законодавча неврегульованість окремих питань, пов'язаних з регламентацією взаємовідносин між державними установами та релігійними організаціями.

Соціальна складова є невід'ємним атрибутом функціонування релігійних організацій. Церква як елемент соціуму завжди брала участь у вирішенні назрілих соціальних питань. Відновлення Україною державного суверенітету започаткувало нову віху в історії соціального служіння конфесій. Релігійні організації отримали можливість стати не уявними, не декларативними, а реальними дієвими суб'єктами суспільного життя. За тридцять років суверенного функціонування Української держави соціальна діяльність діючих конфесій набула вираженого багатовекторного спрямування. Релігійні організації докладають чимало зусиль до розв'язання проблем соціально-незахищених верств населення. Але

за часів Радянського Союзу церква втратила матеріальні та фінансові можливості для повноцінної реалізації своєї соціальної місії. Такі її можливості ще не відновилися повною мірою, оскільки держава сьогодні ще не бачить в особі релігійних організацій повноцінного партнера з організації соціальної роботи. Церква з її історично сталими методами роботи у сфері соціального захисту могла б серйозно допомогти державним органам влади у підтримці та реалізації соціальних проєктів [2].

Значимість релігійних організацій часто є недооціненою. Зміст і спрямованість діяльності релігійних організацій відповідають запитам і потребам суспільства, тому держава і соціум, зі свого боку, повинні допомагати і всебічно сприяти у діяльності релігійних організацій [2].

У сучасному світі кожна людина самостійно визначає, яку релігію вона сповідує. Часто люди не розглядають релігійну організацію як інструмент розв'язання проблем і задоволення різних запитів. Проте реалії сьогодення такі, що релігійна організація залишається однією з основних форм, за допомогою яких віруючі громадяни задовольняють свої потреби. Французький учений Е.Дюркгейм вважав релігію проявом соціального життя та дійшов висновків, що мета релігії – піднесення людини над собою [6].

Щорічно релігійні організації України проводять благодійні заходи, витрачаючи на них десятки мільйонів гривень. Мова йде про допомогу дітям-сиротам, людям з інвалідністю, ветеранам війни і праці, самотнім і самотнім громадянам похилого віку. Однак, не всі показники благодійної допомоги оприлюднюються, оскільки релігійні організації не рекламують свою благодійницьку діяльність, мотивуючи це тим, що релігійні організації не є комерційними і надання допомоги віруючі вважають своїм обов'язком [2].

Отже, українське суспільство є поліконфесійним, що не заважає помітити те спільне, що характеризує підходи церков до розв'язання соціальних проблем. Враховуючи місце Церкви в сучасній соціальній

КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН ЛЮДСЬКОГО ДУХУ (БАГАТОГРАННІСТЬ І НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ)

структурі суспільства, необхідна розробка «релігійної» компоненти державної політики в соціальній сфері. Церква з її історично сталими методами роботи у сфері соціального захисту стає серйозною допомогою державним органам влади у підтримці та реалізації соціальних проєктів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василець, О. Соціальна функція Церкви в умовах трансформації українського суспільства: державно -управлінський аспект / Оксана Василець // Вісник НАДУ. 2011. № 4. С. 272 – 278.

2. Гнатківська Н. Соціальна діяльність релігійних організацій в Україні: матеріали VII Всеук. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 26–27 квітня 2018 р. Тернопіль, 2018. С.28–29.

3. Гунько С. Гуманитарная помощь: кое-что о правилах таможенного оформления // Мир денег. 2000. Март-апрель. С.5

4. Закон України. Про свободу совісті та релігійні організації від 23.04.1991 р. № 987-ХІІ. Дата оновлення 31.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text>.

5. Кір'янова Л. Роль релігійних організацій молоді України як важливого соціального комунікатора (на прикладі діяльності спілки студентів християн). Scientific Journal «ScienceRise» 2017. №9(38). С. 24-28. URL: [file:///D:/Users/barab/Downloads/rol-religiynih-organizatsiy-molodi-ukrayini-yak-vazhlivogo-sotsialnogo-komunikatora-na-prikladi-diyalnosti-spilki-studentiv-hristiyan%20\(1\).pdf](file:///D:/Users/barab/Downloads/rol-religiynih-organizatsiy-molodi-ukrayini-yak-vazhlivogo-sotsialnogo-komunikatora-na-prikladi-diyalnosti-spilki-studentiv-hristiyan%20(1).pdf).

6. Осипова Е. В. Социология Эмиля Дюркгейма / Е. В. Осипова. – 2-е изд. Сб. :Алетейя, 2001. 330 с.

7. Чепур А. Основні напрямки соціальної і благодійної діяльності сучасних релігійних організацій. зб. наук. праць студ. / за заг. ред. О. В. Мельничука. – Вип. 18. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018 р. С. 292–294.